

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΡΙ ΑΝΑΣΤΡΑΦΗΣ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

ΥΠΟ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΕΤΑΛΑ

I. — Οί περί τήν ἐγκληματολογίαν ἀσχολούμενοι, ἀτηριζόμενοι ἐπὶ τῶν ἐγκληματικῶν στατιστικῶν, ἤχθησαν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ κατάχρησις τῶν μικρῶν ποινῶν συμβάλλει εἰς τὴν τῆς ἐγκληματικότητος αὐξήσιν καὶ ἐκ τούτου ἐσκέφθησαν ν' ἀντικαταστήσωσι ταύτας δι' ἄλλων κολαστικῶν μέσων. Ἡ κατάσταση αὕτη, ἣς καὶ „παρ' ἡμῖν κατέστη κανὼν, διότι οἱ δικασταὶ ποιοῦνται χρῆσιν ὑπερβολικὴν τῆς ἐλευθερίας ταύτης τοῦ νόμου, προέρχεται ἐκ τῆς περὶ ἐγκλήματος καὶ ποινῶν ἀντιλήψεως τῶν, τὴν ἤνευξαν ἐκ τοῦ κλασικοῦ ποινικοῦ δικαίου, ὅπερ τὸ μὲν ἐγκλημα θεωρεῖ παράδοξιν τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ οὐχὶ ἀνθρώπινον φυσικὴν πράξιν, προσρχομένην ἐκ βιολογικῶν καὶ κοινωνικῶν αἰτίων, τὴν δὲ ποινὴν τὸ ἀντίτιμον τῆς πράξεως ταύτης, ἐνῶ ἡ ποινὴ, κατὰ τὴν νεωτέραν τῆς ἐγκληματολογίας ἀντιλήψιν, εἶναι ἀντίδοξος τῆς κοινωνίας κατὰ τοῦ ἐργάτου τοῦ ἐγκλήματος. Ἡ περὶ ποινῆς αὕτη ἀντιλήψις τοῦ κλασικοῦ δικαίου κατέστησε ταύτην ἀνικανὸν νὰ ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐνομοθετήθη, οὐ μόνον ἀπὸ ἀπόψεως ἠθικοποιητικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐφοβιστικῆς καὶ ἐκ τούτου προέρχεται ἡ τῆς ἐγκληματικότητος αὐξήσις '.

II. — Ἀναμφισβητήτου ὄντος, ὅτι αἱ μικραὶ ποιναὶ οὐ μόνον δὲν παράγουσιν ἠθικοποιητικὴν ἐπίδρασιν, ἀλλὰ καὶ ἐκτελούμεναι ὑπὸ τὸ σύστημα τῆς ἐν κοινῷ συμβιώσεως διαφθείρουσι καὶ ἐξαχρειοῦσι τοὺς εἰσερχομένους ἐν τῇ φυλακῇ καὶ συμβάλλουσιν ἰδίως εἰς τὴν αὐξήσιν τῶν ὑποτροπῶν, ἐσκέφθησαν νὰ ἀντικαταστήσωσι ταύτας δι' ἄλλων ποινῶν καὶ ἰδίως διὰ προστίμου (Actes de congrés pénitentiaire international de Rome 1885).

Τὸ τῆς ὑποκατάστασεως τῶν μικρῶν ποινῶν ζήτημα ἔχει μακρὰν

1) Gustave le Bon, La Psychologie politique Chap. II.

ἱστορίαν. Συνεζητήθη, διὰ μακρῶν ἐν τῷ ἐν Λονδίνῳ Διεθνείῳ Συνεδρίῳ (1877), ἐν τῷ συνεδρίῳ τῆς Ρώμης (1885) καὶ ἐν τῷ τῆς Πετροπόλεως (1890), ὡς καὶ εἰς τὰς Διεθνεῖς Συνεδριάσεις τοῦ Διεθνoῦς Παινικοῦ Δικαίου (Βρυξέλλαι 1889, Βένη 1890).

Ἐν τῇ σωφρονιστικῇ φιλολογίᾳ ἡ ἰδέα τῆς ὑποκαταστάσεως τῶν μικρῶν ποινῶν τῆς φυλακίσεως ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ Bonneville de Marsagy (Amelioration de la loi criminelle. T. II p. 251), ὑπὸ τοῦ Joinville (L'emprisonnement, à court terme et ses conséquences, Paris 1880) προσέτι ὑπὸ τοῦ von Liszt. Ἄλλ' εἰς τὴν σπουδαίαν ταύτην ἐπιστημονικὴν κίνησιν δὲν ἀνταποκρίνεται ἐν τούτοις σπουδαία νομοθετικὴ μεταρρυθμίσις. Εἰς τινα Κράτη, προσεπάθησαν νὰ ζώσωσι περισσότεραν δραστηκότητα εἰς τὸ πρόστιμον, ἀναβιβάζοντες τὸ μέγεθος καὶ γενικεύοντες, ὡς τρόπον τῆς εἰσπράξεως αὐτοῦ, τὸν θεσμὸν τῶν ποινικῶν ἀγγυριῶν, ὑποχρεωτικῶς ἢ θυνητικῶς (Loi du 1875 ἀριθ. 7 pour le canton de Vand, Code du canton de Neuchâtel, Code de canton de Berne, Code penal du Pays-Bas, Code penal Norvegien). Ἐπιπέσει δὲ ὑποκατέστησαν εἰς τῆς μικρᾶς ποινᾶς τῆς φυλακίσεως ἀπ' εὐθείας τὴν ἐργασίαν. Ἡ τῆς νομοθετικῆς προόδου βραδύτης εἰς τὴν ἐξῆς ταύτην πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἐν μέρει εἰς τὴν δυσκαλίαν τοῦ ἀντικειμένου, ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ἐν τε τῇ κοινῇ γνώμῃ καὶ ἐν τῇ νομοθεσίᾳ ἑτέρου τρόπου, ὅστις εὐφυῶς ἐφαρμοσθεῖς, ἡ συνήθη ν' ἀντικατάστασι τὰς μικρᾶς ποινᾶς, παραβλεπομένης τῆς ὑποκαταστάσεως αὐτῶν δι' ἄλλων ποινῶν. Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ἡ ὑπὸ θρόνον καταβίη, ἡ ἀκριδέστερον ἢ ἀναστολή τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀπαγγελθείσης ποινῆς.

III. — Τὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μικρᾶς διαρκείας φυλακίσεως προερχόμενα δυσάρεστα ἀποτελέσματα ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς, διότι πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἐφ' ἑσόν μένει εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀπειλῆς ἡ ποινὴ ἐπενεργεῖ δραστηκῶς. Ἐκ τούτου ἡ λύσις τοῦ προβλήματος δύναται νὰ ἐπιδιωχθῇ κατὰ δύο διαφόρους τρόπους: ἢ νὰ διαγραφῶσιν ἀπὸ τὴν κλασικὴν νομοθεσίαν αἱ μικραὶ ποιναὶ ἑντελῶς, ἢ κατὰ μέγχι μέρος ν' ἀντικατασταθῶσι δι' ἄλλων ποινῶν — ἢ, ἐπειθὴ ἡ ἀπειλὴ εἶναι ἐπιωφελής, ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις καταστρεπτικὴ, ν' αὐξηθῇ ἡ ἐκφοβιστικὴ δράσις τῆς ἀπειλῆς εἰς τρόπον, ὥστε νὰ καταλήγη ἑραϊότερον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπιτεύχθη διὰ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς καταβίης, ἧτις ὑποκατέστησε τὴν ἀθροιστικὴν νομοθετικὴν ἀπειλὴν διὰ τῆς ἀτομικῆς, ὑποκαθιστώσα οὕτως τὴν ἑντασιν εἰς τὴν ἑκτασιν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς ποινικῆς ἐκφοβίσεως.

IV. — Κατὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου ἀντετάχθησαν διάφορα ἐπιχειρήματα, ἀλλ' ἡ ἐφαρμογή του ἐν ταῖς Κράτεσιν, ἐν οἷς λειτουργεῖ, ἐδικαίωσε τὰς κρίσεις τῶν αἰσιοδόξων καὶ ἀπέδειξε τὰ ἐναντία ἐπιχειρήματα ἀθέσιμα. Εἰς πάσας τὰς συζητήσεις, ἐπιστημονικὰς ἢ κοινοβουλευτικὰς, τὸ κυριώτερον ἐπιχείρημα κατὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου ἦτο ὁ ἐκνευρισμὸς τῆς κολαστικότητος ὡς ἐκ τῆς ἀναισθησίας τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς. Καὶ ὁμοῦ αἱ στατιστικαὶ ἀπέδειξαν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν λαβόντων τὸ τῆς ἀναστολῆς εὐεργέτημα καὶ μὴ ὑποπεσόντων εἰς ὑποτροπὴν εἶναι πολὺ ἀνώτερος ὅσων ὑπέπεσαν εἰς ὑποτροπὴν καὶ οἵτινες πιθανώτατα ἤθελον ὑποπέσῃ εἰς ὑποτροπὴν, ἐὰν εἰσῆρχοντο ἐν τῇ φυλακῇ ἕνεκα τῆς ἐν αὐτῇ μεμολυσμένης διαμονῆς των. Ὅτι ἡ ἐπίδρασις τῆς ποινικῆς ἐκφοβίσεως παραγνωρίζεται διὰ τῆς ὑπὸ ὄρον ἐκτελέσεως, εἶναι αὐτόδηλον, ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν ἔπεται, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ μείωσις τῆς ἐγκληματικότητος δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἢν ἡ ποινικὴ πολιτικὴ ὑποδεικνύει ἡμῖν, ἥτοι νὰ ὠφελώμεθα ἐκ τῆς ποινῆς ποικιλοτρόπως, καὶ ἡ τις ἐν προκειμένῳ ὑποδεικνύει τὴν ὑποχώρησιν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ποινικῆς προληπτικότητος εἰς τὴν τῆς ἀτομικῆς ἐν ταῖς περιστάσεσι καθ' ἃς αὕτη παρουσιάζεται δραστηριωτέρα εἰς τὸν κατὰ τοῦ ἐγκλήματος ἀγῶνα. Αἱ νεώτεραι βεβαιώσεις τῆς στατιστικῆς, γράφει ὁ Tarde, δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ παραγνωρίσωμεν τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἀναστολῆς, ἥτις παρήγαγε τὸ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα νὰ ὑποβιάσῃ σπουδαίως τὴν ἀναλογίαν τῆς ὑποτροπῆς τῶν κλημμημάτων, χωρὶς νὰ προκαλέσῃ ὕψωσιν τῶν κατὰ πρῶτον ἐγκληματόντων, τοῦλάχιστον μάλιστα ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ελαφρῶς ἐπεχώρησεν. Ὡς ἐκ τούτου ἐπιτρέπεται νὰ συμπληρωμέν, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἠθροιστικῆς ἐκφοβίσεως ἐπιτυγχάνεται εἰς πολλὰς περιστάσεις διὰ τῆς ἠθικῆς ἀποδοκιμασίας, ἣν ἐπισύρει πᾶσα καταδίκη, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ καταλήγῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἡ οὐκὐδαίοντα ἐπίκρισις κατὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῶν ποινῶν, ἥτις καὶ μέρος ἀληθείας ἐνέχει, στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι παραβιάζει τὸ συμφέρον τοῦ καθόντος. Ἡ κριτικὴ αὕτη ἀνεπτόχη ἔπὸ περισσοτέρων ἰδίως ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Lampiasch (1889) καὶ ὑπὸ τοῦ Ferri (Sociologie criminelle p. 916). Ἐὰν λέγουσιν, ὁ καθὼν σπανίως ἀποζημιούται διὰ τὴν προξενηθεῖσαν αὐτῷ βλάβην ἢ ζημίαν ὑπὸ τοῦ ἐγκλήματος, τοῦλάχιστον ἔχει τὴν εὐχαρίστησιν νὰ βλέπῃ ἐν τῇ φυλακῇ τὸν ἐγκληματίαν καὶ ἰκανοποιεῖται οὕτω τὸ ἠθικὸν αὐτοῦ αἰσθημα, ὅπερ ὁ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως θεσμὸς θέλει τοῦ ἀποφύγει. Ἀλλὰ κατὰ τῆς ἀντιρρήσεως ταύτης πολὺ εὐλόγως ἀντιτάσσεται, ὅτι διὰ τῆς ποινῆς δὲν πρόκειται μόνον ἡ πολιτεία νὰ ἰκανοποι-

ἦση το ἠθικὸν αἰσθημα τοῦ παθόντος διὰ τῆς καθιέρωσος τοῦ καταδίκου ἐν τῇ φυλάκῃ. Ἡ ποινή, κατὰ τὴν ποινικὴν πολιτικὴν, ἐξυπηρετεῖ διαφόρους σκοπούς, αἱ δὲ ποικίλαι αὐτῆς λειτουργίαι εἰσὶν ἠθικαὶ ἢ ὠφέλιμοι, ἃς δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ συμβιδάσῃ τις ἐν περιπτώσει συγκρούσεως, οὐδὲ πρέπει ἡ θυσία νὰ εἶναι πλήρης, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιβάλλουσι ταύτην ἀνώτεροι περιστάσεις, ἐπιτακτικῶς. Ὁ νομοθέτης πολιτισμένους ἔθνους δὲν ἐργάζεται ὡρπλιμῶς, οὐδὲ πράττει ἔργον ἀγαθόν, ἐμπνεόμενος ἐπὶ μόνον τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀτομικῆς ἐκδικήσεως ἐν τῇ ὀργανώσει τῆς κολαστικῆς δικαιοσύνης. Ἡ ποινή, ἔλεγεν ὁ van Hamel ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῶν Βρυξελλῶν, δὲν εἶναι πλεον ἐκδίκησις· εἶναι φάρμακον κοινωνικὸν κατὰ κοινωνικὸν κακόν. Ὅταν τὸ ἀνώτερον κοινωνικὸν συμφέρον, ἔπερ ἐξυπηρετεῖ ἡ ποινή, εὐρίσκειται ἐν συγκρούσει πρὸς τὸ ἀτομικόν, ὡς ἐν προκειμένῳ, τότε διὰ νὰ μὴ ἐξακολουθῇ ἡ πληγὴ τῶν μικρῶν ποινῶν τῆς φυλακίσεως νὰ εἶναι ἡ ἐστία τῆς ἀξενώσεως ἐγκληματικότητος, τὸ ἀτομικὸν συμφέρον πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, ἔπερ ἐπιδικᾷ ἡ πολιτεία διὰ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς.

V. — Ὁ θεσμὸς τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς, ὅστις παρ' ἡμῶν ἦτο ἄγνωστος καὶ εἰς τὸν κοινὸν νομικὸν κόσμον, ἔδει νὰ εἰσαχθῇ μετὰ περισκέψεως καὶ δοκιμαστικῶς, διότι πᾶσα μεταρρύθμισις νομοθετικῆ, συνδεομένη ἰδίᾳ πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ προσωπικὴν ἐλευρίαν τοῦ ἀτόμου, πρέπει νὰ εἶναι ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ γενικὸν αἰσθημα, ἧται τὴν δημοσίαν γνώμην, ὅπως ἐπιτόχη ἄλλως διεγείρει τὸ μισοανεταριστικὸν ἔνστικτον αὐτῆς, ἔπερ παραλῶει τὰ προσδοκώμενα ἐκ τῆς νομοθετικῆς μεταρρυθμίσεως ἀγαθὰ ἀποτελέσματα.

Ὅρθως ὅθεν ὁ νόμος, δι' οὗ εἰσῆχθη καὶ παρ' ἡμῶν ὁ θεσμὸς τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς, δὲν ἠχολοῦθησε τὸν Γαλλικὸν νόμον, χορηγοῦντα τὴν ἀναστολὴν εἰς ὅλα τὰ ἐγκλήματα, τὰ διὰ τῆς ποινῆς φυλακίσεως τιμωρούμενα. Ἐν Γαλλίᾳ, ὅτε εἰσῆχθη ὁ θεσμὸς οὗτος, ἡ κοινὴ γνώμη εἶχε προπαρασκευασθῆ δι' ἐπιστημονικῶν συζητήσεων καὶ ἀπεδέχθη αὐτὸν μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Ἐρρήθη, ὅτι αἱ μικραὶ ποιναὶ εἰσὶν ἡ διαρκὴς πληγὴ τοῦ σφρονιστικοῦ συστήματος, αἵτινες ὡς ἐκ τῆς ὀλιγοχρονίου διαρκείας των δὲν δύνανται νὰ ἐπιδρῶσιν ἠθικοποιητικῶς, διὰ τοῦτο εὐρίσκω, ὅτι μετὰ πάροδον δεκαετοῦς δοκιμασίας τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀναστολῆς τῆς ποινῆς, πρέπει ἡ τρίμηνος φυλάκισις νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅ μῆνας, διότι ἡ ἐξάμηνος φυλάκισις συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰς μικρὰς ποινὰς, ὅν χρόνον καθιερωσὶν ὁ τε Βελγικὸς καὶ

Ἰταλικὸς νόμος, ἔδεδε Ἀγγλικὸς εἰς 2 ἔτη. Τὴν ἐπέκτασιν ταύτην ἐπιβάλλει προσέτι αὐτὴ ἢ κατάστασις τῶν ἡμετέρων ποινικῶν φυλακῶν, αἵτινες ἐξακολουθοῦσι νὰ ὦσιν αἱ αὐταί, ὡς περιέγραφα ταύτας πρὸ 18 ἐτῶν, ἰστία διαφθορᾶς καὶ ἐξαχρειώσεως, ὡς ἐκ τοῦ συστήματος τῆς ἐκτελέσεως τῶν ποινῶν, καὶ στίγμα τῆς ἡμετέρας πολιτείας (Ἰδὲ ἡμετέραν μελέτην περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν φυλακῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ περὶ τοῦ ἀρμόζοντος σωφρονιστικοῦ συστήματος ἐν Ἑλλάδι).

Περὶ τῆς διαρκείας τῆς περιόδου τῆς δοκιμασίας δύο συστήματα εἰσὶν ἐν χρήσει, τὸ τοῦ Γαλλικοῦ νόμου, οὗτινος ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας εἶνε ὠρισμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς ὁμοιόμορφος, καὶ τὸ τοῦ Βελγικοῦ καὶ Ἰταλικοῦ, καθ' οὗς ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένων ὁρίων, καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ, ὅστις ἀφήκε τὸ ἀνώτατον ἔριον εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Δικαστοῦ. Τὸ τῆς ὠρισμένης διαρκείας καὶ ὁμοιομόρφου τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας σύστημα ὑπῆρξεν ἀντικείμενον ζωηρῶν ἐπικρίσεων. Ἰδίως θεωροῦσιν αὐτὸ ἐν ἀντιφάσει πρὸς τὸ γενικὸν πνεῦμα τοῦ θεσμοῦ. Τὸ στάδιον τῆς ἀπειλῆς εἶναι ποινὴ ὡς πᾶσα ἄλλη καὶ πρέπει συνεπῶς νὰ ὀρίζηται μετὰ τοῦ ἐλαχίστου καὶ ἀνωτέρου ὅρου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ δικαστὴς θὰ δύναται νὰ ὀρίσῃ τὴν ἀναλογίαν τῆς τιμωρίας πρὸς τὴν διαφθορὰν τοῦ καταδίκου. Ὁ ἡμέτερος νόμος ἠκολούθησε τὸ σύστημα τοῦτο.

Τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς οὕσης εὐνοίας, χορηγημένης εἰς τοὺς κατὰ πρῶτον καταδικαζομένους, οὐδεμίαν κατηγορίαν ἐγκλημάτων πρέπει ν' ἀποκλεισθῇ. Ὁ μέχρι τοῦδε δεχθέντες ταύτην νομοθέται ᾤθελον νὰ χορηγήσωσιν εἰς τὸν δικαστὴν τὸ δικαίωμα ν' ἀτομικῶς τὴν ποινὴν, δηλαδὴ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν οὐχὶ τὴν σοβαρότητα τῆς πράξεως τόσον, ὅσον τὰς περιπτώσεις τῆς ἀνορθώσεως τοῦ ἀτόμου. Κατὰ τὴν ἀντίληψιν ταύτην ἡ χορήγησις τῆς ἀναστολῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ, ὅστις δύναται ν' ἀρνηθῇ ταύτην εἰς τὸν εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς τραυματίσαντα ἢ ὀδρίσαντα, ἀλλὰ νὰ χορηγήσῃ εἰς κλέπτην, καταδικασθέντᾰ εἰς τριῶν μηνῶν φυλάκισιν. Νομίζω, ὅτι ἡ ἀπόλυτος αὕτη ἐλευθερία, ἣν ὁ νόμος χορηγεῖ τῷ δικαστῇ, πρέπει νὰ περιορισθῇ ὡς πρὸς τινὰς ἐγκληματίας. Καὶ ναὶ μὲν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἡμετέρου νόμου ὀρίζει, ὅτι εἰς τὸν κατὰ πρῶτον πλημμελήσαντα παρέχεται ἡ ἀναστολή, ἀλλὰ πάντως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἂν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστῆς τὸν εὖρη ἄξιον τῆς εὐνοίας ταύτης, ἐξετάζων τὸν χαρακτήρα τοῦ καταδικασθέντος.

Τὸ παράγγελμα τοῦτο τοῦ νόμου πρὸς τὸν ἡμέτερον δικαστὴν εἶνε χιμαιρικόν, τοῦτο μὲν διότι ἀπευθύνεται πρὸς δικαστὰς, εἰτινες, ὡς λέ-

γαι ὁ καθηγητὴς Cuche, προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς διὰ τὸν καταλογισμὸν τοῦ ἐνόχου, οὐδεμίαν εἰδικὴν προπαρασκευῆν ἔχουσι. ὡς ἐλάχιστα ἀσχοληθέντες διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τῶν, τὸ δέ, διότι παρ' ἡμῖν ἢ ἐν τοῖς Πλημμελειοδικαίρις διαδικασία εἶνε ἕλω; τυπικῆ, διεξαγομένη μετὰ ταχύτητος κινήματογραφικῆς παραστάσεως.

Δυστυχῶς παρ' ἡμῖν οἱ ποινικοὶ δικασταὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀδιαφοροῦσι διὰ τὸ ἄτομον. Οὐτε τὸ γνωρίζουσι, οὔτε τὸ ἐξετάζουσι. Τιμωροῦσιν αὐτὸ ἐπὶ τῇ πρῶθ τοθέσει, ὅτι πάντες οἱ ἄθρωποι ἔχουσι τὴν αὐτὴν δύναμιν τοῦ διακρίνειν τὸ καλὸν τοῦ κακοῦ καὶ τὴν αὐτὴν δύναμιν τοῦ ἀνθίστασθαι εἰς τὰ ἐγκληματικὰς παρορμήσεις.

Οἱ ἐγκληματῆαι, ἐξεταζόμενοι ἀπὸ ἀπόψεως ἠθικότητος, δύνανται νὰ καταχθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας, εἰς ἐγκληματίας, ἀφ' ὧν ἡ ἑλλείπουσι τελείως τὰ τῆς εὐσπλαγχνίας καὶ συμπαθείας αἰσθήματα ἢ ἔχουσι ταῦτα λίαν χαλαρὰ καὶ εἰς ἐγκληματίας, ἀφ' ὧν ἀπουσιάζει τὸ τῆς δικαιοσύνης καὶ τιμότητος αἰσθημα ἢ εὐρίσκεται ἐν χαλαρότητι. Καὶ εἰς μὲν τοὺς πρῶτους ἀνήκουσιν οἱ ἐργάται τῶν κατὰ τῆς ζωῆς, ὑγείας καὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀνθρώπου ἐγκλημάτων, εἰς δὲ τοὺς δευτέρους, οἱ κατὰ τῆς ξένης ἰδιοκτησίας ἐγκληματοῦντες. Ἡ αἰμοχαρῆς παρ' ἡμῖν ἐγκληματικότης ὀφείλεται ἰδίως εἰς στιγμιαίας ἐριδας, εἰς τοπικὰς προλήψεις, καὶ εἰς κακὴν ἀντίληψιν περὶ κοινωνικῆς ἢ οἰκογενειακῆς τιμῆς. Ἐλάχιστη αἰτία ἀφυπνίζει καὶ διεγείρει τὰ σκληρὰ καὶ βίαια ἑνώτικα τοῦ ἀτόμου εἰς βίαιας πράξεις. Οἱ τοιοῦτοι ἐγκληματῆαι ἐνεργοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ θυμοῦ, ὅστις εἶναι ἀταξία ψυχικῆς λειτουργίας ἰδιοσυγκρασίας ὀργίλου, ἔχουσι χαλαρὰ τὰ αἰσθήματα τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς συμπαθείας, δὲν εἶναι ὁμῶς διεφθαρμένοι καὶ ἐξτρωμένοι. Οἱ ἐγκληματῆαι οὗτοι, κατὰ τὸν Ferri, ἐξεταζόμενοι ἀπ' ἀπόψεως ψυχολογίας καὶ φυσιολογίας, ἀνήκουσιν εἰς τοὺς ἐκ πάθους παραφερομένους εἰς τὸ ἐγκλημα, ὄντες πρὸ αὐτοῦ ἀγαθῆς διαγωγῆς, διαπράττουσιν αὐτὰ ἐκ στιγμιαίας σκοτοδινιάσεως, τοῦ ἠθικοῦ αἰσθήματος, ὅπερ ἀμέσως ἐγείρεται, παρακολουθούμενον ὑπὸ εἰλικρινοῦς τύψεως καὶ μετανοίας. Διὰ τοιαύτης κατηγορίας ἐγκληματίας, καταδικαζόμενους εἴτε διὰ τραύματα, εἴτε δι' ἄδικον ἐπίθεσιν, εἴτε δι' ὕβριν, εἰς ποινὴν ἐλάττονα τῶν 6 μηνῶν, κατ' ἑμὴν γνώμην, τὸ τῆς ἀναστολῆς εὐεργέτημα πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεωτικὸν διὰ τὸν δικαστὴν. Διὰ δὲ τοὺς ἐγκληματίας, ἀφ' ὧν ἑλλείπει τελείως ἢ εἶναι χαλαρὸν τὸ αἰσθημα τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς τιμότητος, οἱ εἰσὶν οἱ ἀλήται, οἱ ἀπατεῶνες καὶ ἰδίως οἱ ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις, οἱ πλαστογράφοι, χρεωκόποι κτλ. τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀναστολῆς νὰ ἀφεθῆ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθ. 2 τοῦ νόμου περὶ ἀναστολῆς.